

jeg er overordentlig lidet gunstig for de smaa Stater. Jeg troer, at, naar de smaa Stater i Fredstid ville søge at skaffe sig Alliancer, ville de kun finde en lidet gunstig Modtagelse, thi de kunne kun hyde saare Lidet og maae nødvendigviis fordre Meget. Der er ganske vist en Alliance, som jeg troer i Reglen vil staae aaben for den mindre Stat, og det er Alliansen med en mægtig Nabo, men Følgen deraf vil blive, at den lille Stat vil synke ned til at blive et Lybrige under denne mægtige Nabo, og Alliansen selv vil i Tidernes Løb medføre ligesaa stor Fare for Landets Frihed og Selvstændighed som nogen Kamp eller Strid. Der er derimod en anden Vej, som de smaa Stater kunne gaae, naar de ville sikke deres Selvstændighed og Uafhængighed, og det er den, at slutte sig sammen i fælles Forsvarsforbund, en Vej, som vil være dobbelt let at gaae, naar den geographiske Beliggenhed er gunstig derfor. Jeg mener naturligviis hermed ikke Afslutningen af Fordrag om gjenfærdig Hjælp og Understøttelse i paakommende Tilfælde, men jeg mener Afslutning af et Forsvarsforbund, hvori de forbundne Stater komme til at staae som en fælles Eenhed imod mægtige Naboer, hvor Forsvarsvæsenet er ordnet som en Heelhed, saaledes at det i en paakommende Krig kan optræde og virke som en saadan, hvor alle Bestemmelser om Overcommandoen og om Ledelsen af Krigsoperationerne forud ere afgjorte, hvor et Angreb paa eller endog blot en Trusel imod et enkelt af dette Forbunds Medlemmer bevirker, at hele Forbundet staaer særdigt udrustet og beredt til at imødegaae den truende Fare. Det er min faste Overbeviisning, at kun ad denne Vej kan det i Tidernes Løb lykkes de smaa Stater, de smaa Nationaliteter at sikke sig deres Tilværelse, og jeg kan ikke undlade at udtale dette her ved Behandlingen af denne Sag, hvor det dreier sig om Ordningen af vort Forsvarsvæsen. Det er muligt, at der er Mange, der have en anden Mening; det er muligt, at der er dem, som kun med Tvivl eller endog med Misbilligelse høre disse Anskuelser fremsatte, men, har man en fast Overbeviisning om Rigtigheden af sin Anskuelse, saa troer jeg, at man bør og skal udtale den.

Naar jeg skal anvende, hvad jeg her har

tilladt mig at udtale, paa mit eget Fædreland, saa er der jo for mig ingen Tvivl om, hvorledes og af hvem dette Forsvarsforbund skal afsluttes. Jeg mener naturligviis, at de tre Grene af den nordiske Stamme skulle slutte sig sammen, at de tre nordiske Folk skulle træde sammen i et fælles Forsvarsforbund; de have samme Oprindelse, samme Religion og i sin Nød det samme Sprog, og de ere trueede af den samme Fare, om endog fra ulige Haand. En Svækkelse af det ene af disse Folk vil medføre en Svækkelse for de andre og muligviis indeholde Spiren til deres Undergang. For mig staaer det, som om Øren var lagt ved Noden af Danmarks Selvstændighed; ved den sidste Fredsflutning var det ikke et fortorret og visstent Lem, man skar bort fra den danske Stats Legeme, men der stete et dybt Snit i det levende Kjød. Det er godt at kunne haabe paa Fremtiden; jeg seer den kun mørk og farefuld, men det er jo muligt, at den kan stille sig lysere og gunstigere, end Diebliffet synes at bebude. Gaaer det imidlertid ikke an at lægge Hænderne i Skjødets og fortvivle, saa duer det efter min Mening heller ikke at træffe Foranstaltninger for at sikke sig Fremtiden, naar man ikke klart og ihdeligt stiller sig for Die, hvorfra Faren kommer, og hvor Frelsen kan søges, hvor den muligviis ene og alene er at søge, og det er efter min Formening, som jeg har tilladt mig at udtale, kun i et fælles nordisk Forsvarsforbund. Et saadant, som omfatter 8 Millioner Mennesker og 3 Lande med vige Indtægtskilber, holdende sig sjernt fra enhver Indblanding i Europas større Anliggender, men kundgjørende for Verden, at det er dets faste og bestemte Villie at ville leve et frit og uafhængigt Liv, og at det er beredt paa at kæmpe for det indtil det Yderste — et saadant Forbund troer jeg ikke lettelig vil være udsat for at blive angrebet.

Har jeg saaledes ikke nogen Tvivl om, hvilken Vej man kan og bør gaae, saa har jeg ulykkeligtviis en langt større Tvivl, naar man spørger, om jeg troer paa, at dette Maal kan naaes, og at det kan naaes i rette Tid. Seer jeg hen til de sidste Tider, saa synes det mig, at der ikke er Meget, der taler for, at der enten hos Regjeringerne eller hos Folkene er